

Graviditetsenkäten

2024 års resultat

Region Västmanland och nationellt

Svarsfrekvens, högst på enkät 1

Enkät 1

- Graviditetsvecka 25
- 52% svarsfrekvens
  - RV 49%

Enkät 2

- 8 veckor efter förlossning
- 49% svarsfrekvens
  - RV 45%

Enkät 3

- 1 år efter förlossning
- 39% svarsfrekvens
  - RV 36%

Utskick
via 1177

Översatt
till flera
språk

[Graviditetsvårdskedjan och kvinnors hälsa -
Kvinnors upplevelser och medicinska utfall 2024 |
SKR](#)

Minskning i barnafödande över tid

Kapitel 1: Förutsättningar inom mödrahälso- och förlossningsvård

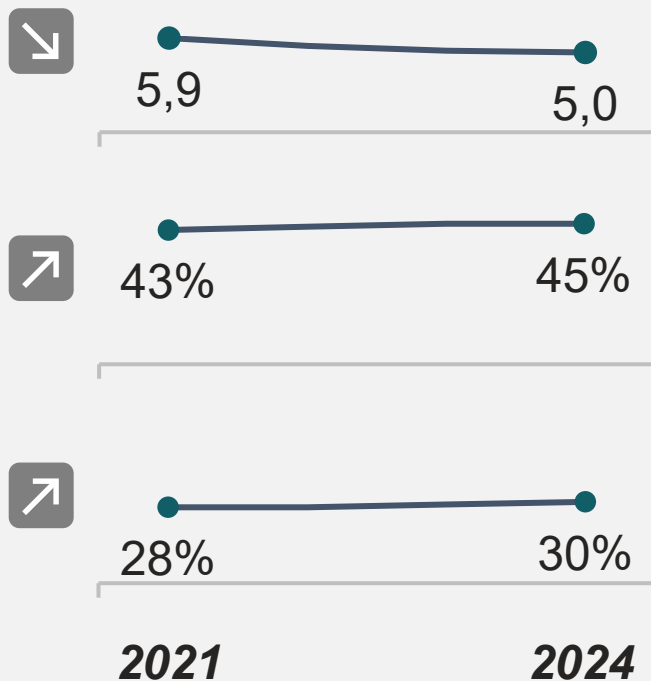
Urval av indikatorer

Antal förlossningar per 100 kvinnor i fertil* ålder^{1&2}

Andel **förstföderskor**¹

Andel **igångsatta** förlossningar¹

Utveckling över tid, 2021-2024

Regional spridning, 2024

4,3-5,9

RV
5%

40-48%

RV
41%

26-37%

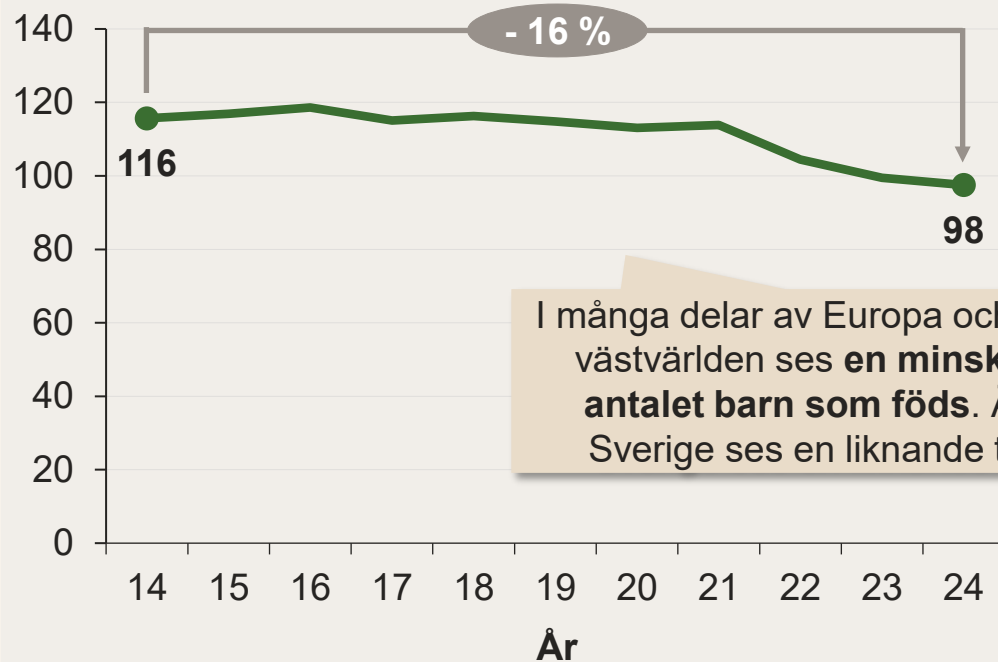
RV
29%

18%
2017

1) Graviditetsregistret 2) Statistiska Centralbyrån
*Kvinnor i fertil ålder räknas som de mellan 15–44 år

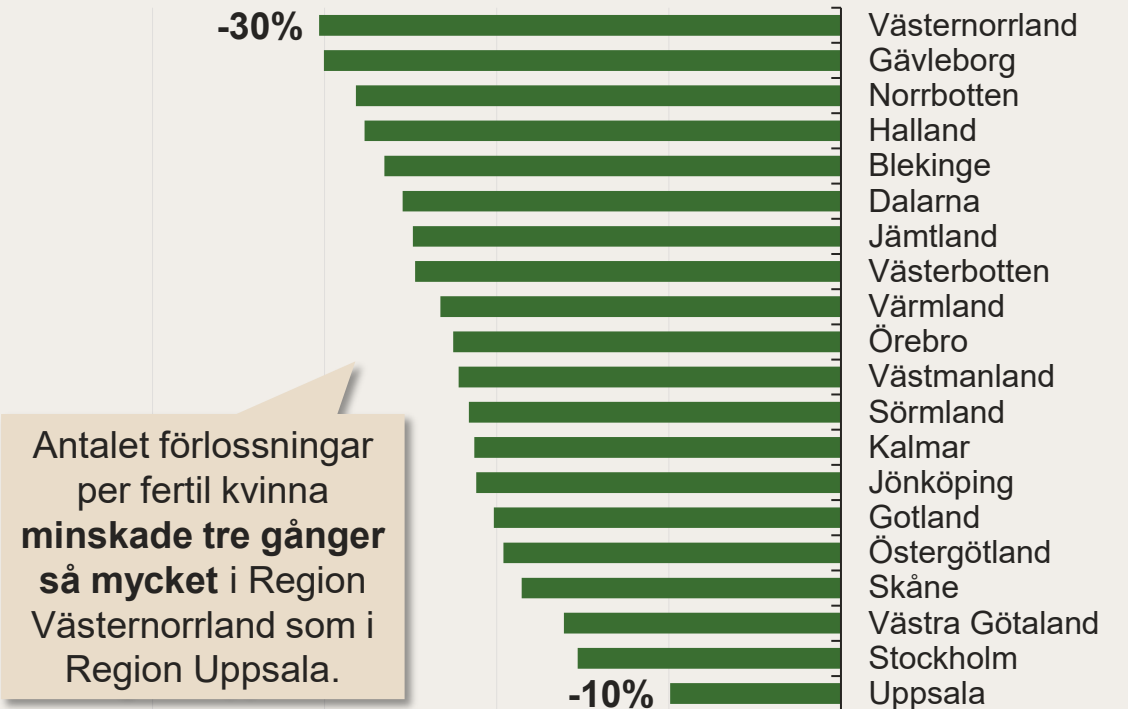
Antalet förlossningar har minskat i alla regioner mellan åren 2018-2024

Antal förlossningar i Sverige, angivet i tusental, utveckling under perioden 2014-2024, riket.

I många delar av Europa och i övriga västvärlden ses **en minskning i antalet barn som föds**. Även i Sverige ses en liknande trend.

Regional utveckling (i procent) av antal förlossningar, utveckling under perioden 2018-2024.

Antalet förlossningar per fertil kvinna minskade tre gånger så mycket i Region Västernorrland som i Region Uppsala.

Källa: Graviditetsregistret.

Not: Skillnader i inrapportering över tid kan påverka analysen. Region Kronoberg är exkluderad ur analysen för den regionala utvecklingen då de började dela data till Graviditetsregistret först under 2024.

Många kvinnor kände sig trygga

Kapitel 2: En personcentrerad vård

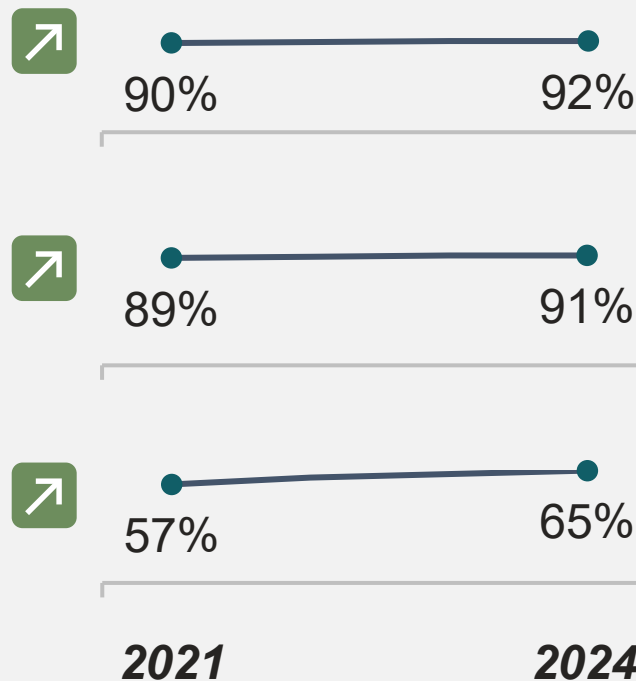
Urval av indikatorer

Andel kvinnor som kände sig **trygga med barnmorskan** i mödrahälsovården

Andel kvinnor som skulle **rekommendera sin förlossningsklinik**¹

Andel kvinnor som kände sig **delaktiga i planeringen och beslut efter förlossning**¹ (eftervård)

Utveckling över tid, 2021-2024

Regional spridning, 2024

88-95%

RV:
91%

89-97

RV
90%

66-81%

RV
68%

1) Graviditetsenkäten

Positiv utveckling i upplevd tillgänglighet

Kapitel 3: En tillgänglig vård

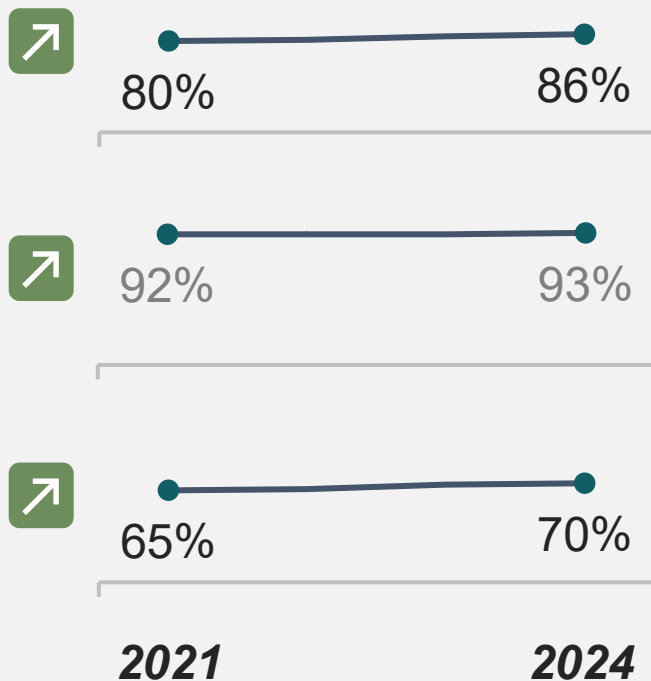
Urval av indikatorer

Andel kvinnor som tyckte det var **lätt att komma i kontakt med barnmorskan** i mödrahälsovården¹

Andel kvinnor som **fick föda där de önskade**¹

Andel kvinnor som **vetat vart de ska vända sig med fysiska besvär** efter sin förlossning^{1*}

Utveckling över tid, 2021-2024

Regional spridning, 2024

65-95%

RV
88%

66-81%

RV
69%

1) Graviditetsregistret

*Frågan besvarades av kvinnor som fött barn för ett år sedan, i enkät 3

Bristningar har legat stabilt över tid

Kapitel 4: En säker vård

Urval av indikatorer

Andel **allvarliga bristningar**, grad 3-4 (icke instrumentell vaginal förlossning)²

Andel som **mått fysiskt dåligt** efter graviditet och förlossning (0-1 år efter)¹

Andel som fått **besvär eller komplikationer** som berodde på förlossningen, som de inte förväntat sig¹

Utveckling över tid, 2021-2024

2,1% 2,2%

12% 10%

39% 39%

2021

2024

Regional spridning, 2024

1,5-3,4%

RV
2,4%

7-14%

RV
10%

35-41%

RV
38%

1,9%
2023

1) Graviditetsenkäten 2) Graviditetsregistret

Förbättring i amningsstöd

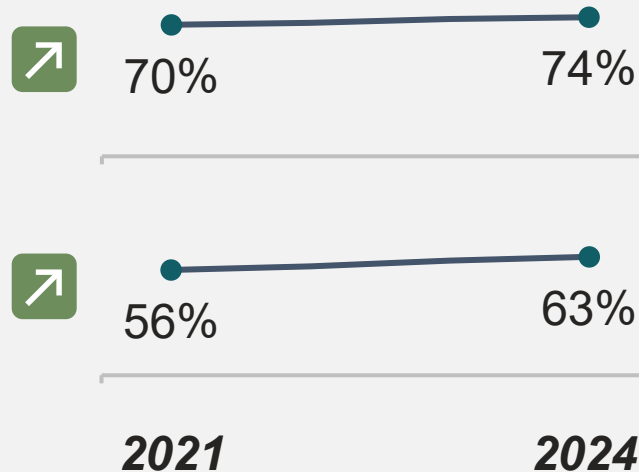
Kapitel 5: En kunskapsbaserad vård

Urval av indikatorer

Andel kvinnor som **fick stöd av personalen vid den första amningen**, i önskad utsträckning¹

Andel kvinnor som vid problem **vid amningen fått stöd från vården** i önskad utsträckning¹

Utveckling över tid, 2021-2024

Regional spridning, 2024

71-84%

RV
75%

46-74%

RV
74%

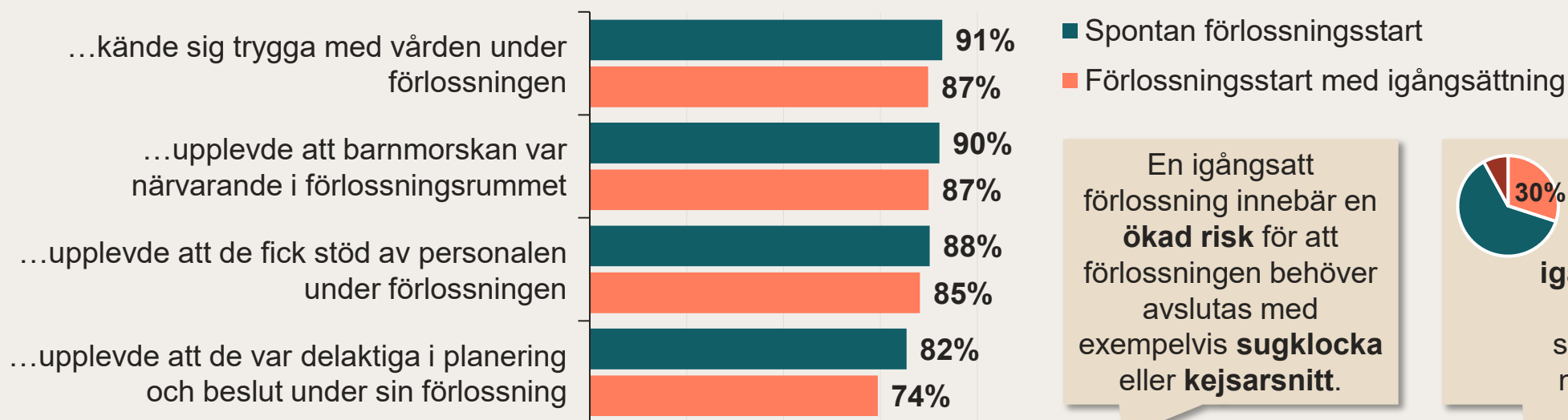
1) Graviditetsenkäten 2) Graviditetsregistret

* Både först- och omfödelskor

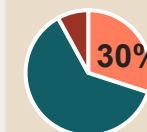

Kvinnor med igångsatt förlossning var något mindre nöjda

Utvalda variabler från Graviditetsenkäten som mäter kvinnors upplevelse av information, delaktighet och stöd under förlossningen, uppdelat på **förlossningsstart**, 2024. **Andel kvinnor som...**

En igångsatt förlossning innebär en **ökad risk** för att förlossningen behöver avslutas med exempelvis **sugklocka** eller **kejsarsnitt**.

Cirka **30 procent** av **alla förlossningar** startade genom **igångsättning** under 2024, 62 procent startade spontant och åtta procent med planerat kejsarsnitt.

Kvinnor med spontan förlossningsstart tenderade att känna mer trygghet och stöd under förlossningen än kvinnor med igångsättning.

Källa: Resultat från Graviditetsenkäten som samkörts med förlossningsstart från Graviditetsregistret.

Not: Resultat för 2024. Planerade kejsarsnitt inkluderas inte i analysen.

Stöd och närvaro från personalen lyfts som en viktig förutsättning av kvinnorna

”

”Jag blev igångsatt på grund av min förlossningsrädsla, men under förlossningen kände jag mig både bortprioriterad och osynlig. Jag fick inte tillräckligt med information om vad som hände eller vad jag kunde förvänta mig, vilket gjorde mig mer orolig. Det var en väldigt ensam upplevelse.”

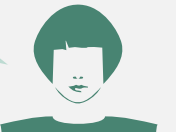
- Kvinna med igångsatt förlossning

”

”Efter en lång igångsättning som slutade med ett akut kejsarsnitt kände jag mig ändå väldigt trygg hela tiden. Personalen var fantastiska – varma, närvarande och proffsiga. Det blev inte som jag hade tänkt, men tack vare dem blev det en fin upplevelse.”

- Kvinna med igångsatt förlossning

Kvinnor uttrycker en önskan om mer information om kejsarsnitt inför förlossningen

”

”Graviditeten kändes bra, men under förlossningen förändrades allt. De väntade länge med att fatta beslut om kejsarsnitt, och jag kände mig inte riktigt delaktig. Jag var både stressad och rädd att något skulle hända mitt barn.”

- Kvinna med akut kejsarsnitt

”

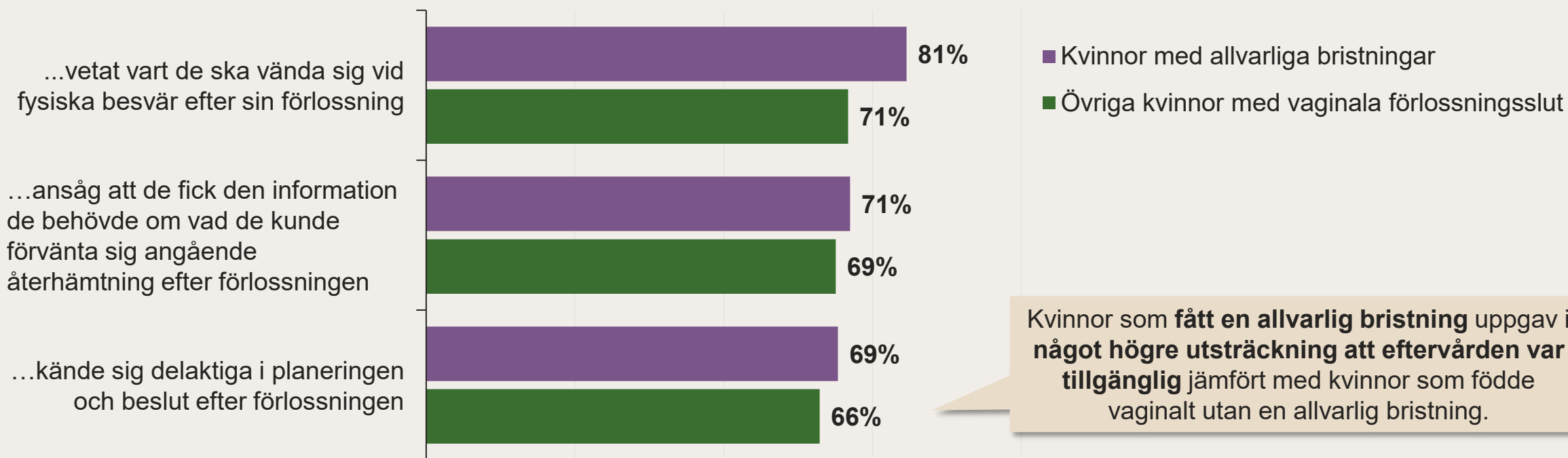
”Jag hade velat ha mer information om kejsarsnitt som i mitt fall blev akut före det var dags för förlossning, för att vara mer mentalt förberedd.”

- Kvinna med akut kejsarsnitt

Bättre upplevd tillgång till eftervård vid allvarlig bristning jämfört med utan

Andel kvinnor som varit **nöjda med tillgängligheten i eftervården** uppdelat på kvinnor med, respektive utan, allvarliga bristningar, 2023 och 2024. **Andel kvinnor som...**

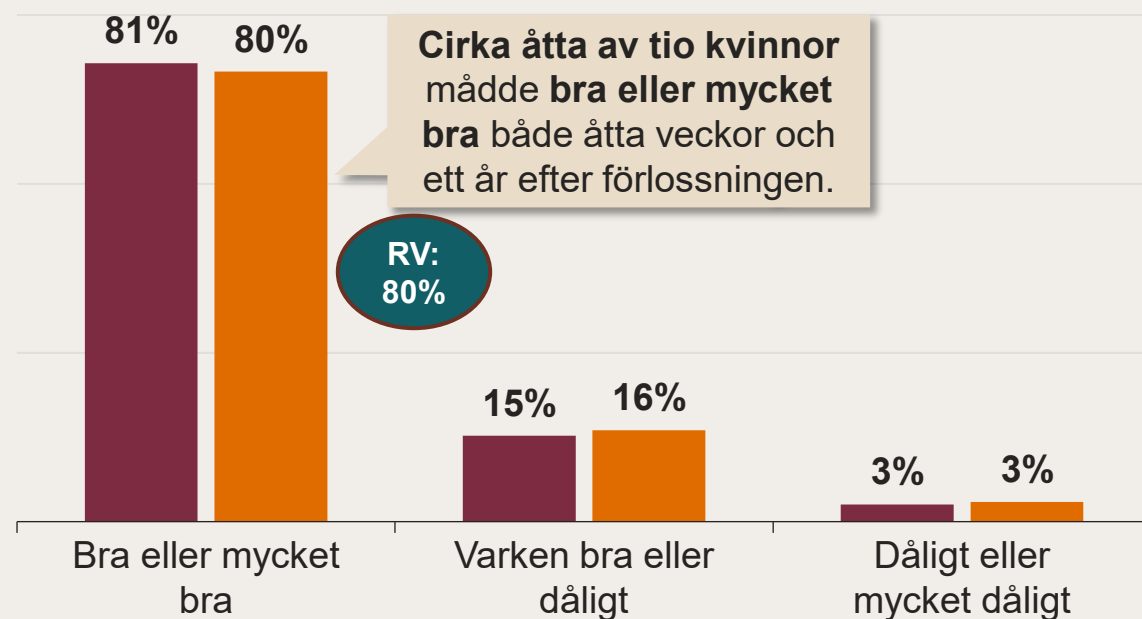

Källa: Resultat från Graviditetsenkäten som samkörts med variabeln allvarliga bristningar från Graviditetsregistret.

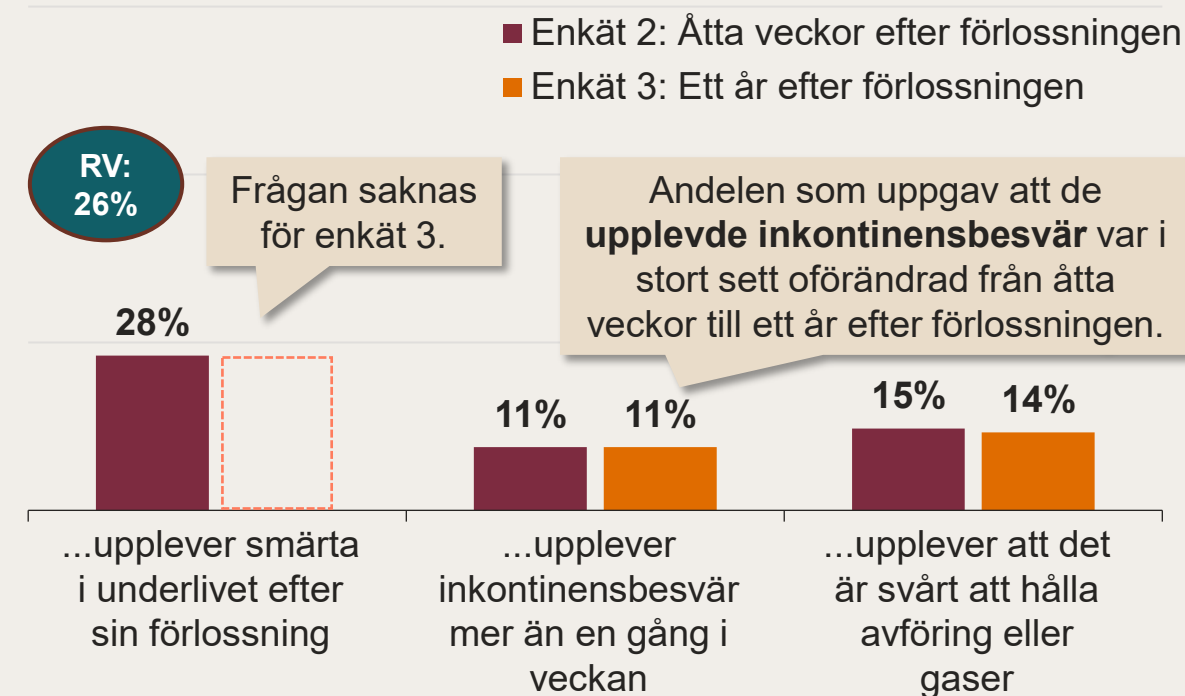
Not: Resultat för 2023 och 2024. Kejsarsnitt inkluderas inte i analysen. Allvarliga bristningar förekommer vid relativt få förlossningar, resultat från både 2023 och 2024 har därför slagits samman för att öka antalet svar som analyserna baseras på.

Många mår bra efter förlossningen – samtidigt upplever kvinnor vissa besvär efter förlossning

Andel kvinnor som bedömde sitt allmänna hälsotillstånd som...

Andel kvinnor som upplevde fysiska besvär efter graviditet och förlossning, 2024. Andel kvinnor som...

Källa: Resultat från Graviditetsenkäten.

Not: Resultat för 2024. Frågan "Hur bedömer du att ditt allmänna hälsotillstånd är nu?" ställs i både enkät 2 och 3. Frågan "Har du besvär eller smärtor i underlivet efter förlossningen?" ställs i enkät 2, men inte i enkät 3.

Kvinnor berättar att information om eftervård betyder mycket

”

” Jag har haft urinläckage sedan förlossningen, vilket jag tycker är lite pinsamt. Vet inte riktigt vart jag ska vända mig för att få hjälp.”

- Kvinna efter förlossningen

”

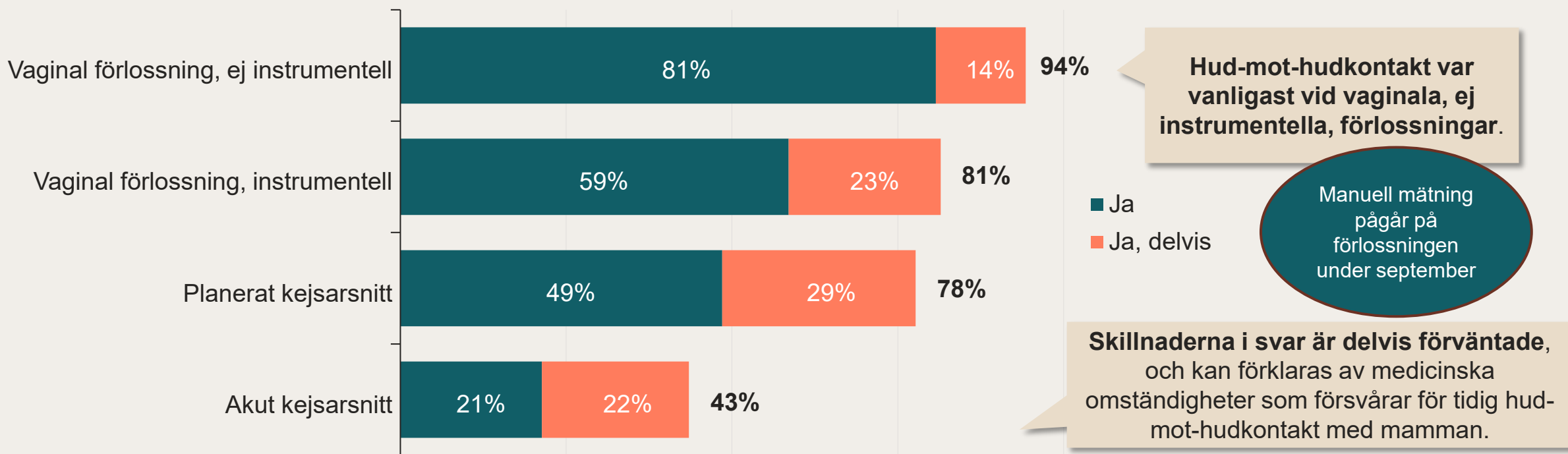
” Under min graviditet och efter min förlossning fick jag bra information om vad som kunde hända med kroppen. Min barnmorska pratade öppet om till exempel avföringsproblem och hur underlivet kan påverkas av förlossningen. Det hjälpte mig att känna mig förberedd och mindre orolig innan jag födde.”

- Kvinna efter förlossningen

Förekomsten av hud-mot-hudkontakt varierar med förlossningsslut

Andel förlossningar där **barnet låg hud mot hud med mamman** direkt efter förlossningen tills barnet sugit och/eller somnat **per förlossningsslut, 2024.**

Källa: Resultat från Graviditetsenkäten som samkörts med förlossningsstart från Graviditetsregistret.

Not: Resultat för 2024. Det är viktigt att notera att resultaten baseras på mammans egen upplevelse, vilket innebär att variationer i tolkning och minnesbild kan påverka siffrorna. Siffrorna i grafen är avrundade.

Utvecklingsarbete i Region Västmanland

Under 2024 har Förlossningen startat ett förbättringsarbete riktat gentemot förstföderskor med spontan start och de med igångsättning med fokus på bland annat:

- Delaktighet
- Information
- Trygghet
- Smärthantering
- Närvarande barnmorska